

Vergaderjaar 2012–2013

30 950

Rassendiscriminatie

Nr. 50

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 april 2013

Hierbij zenden wij u de brief die is toegezegd tijdens het Algemeen Overleg discriminatie van 14 maart jl.. In het Algemeen Overleg is aan uw Kamer toegezegd om een reactie te geven op de onderstaande onderwerpen:

1. de arresten Marshall en Draempaehl die betrekking hebben op uitspraken van het Europees Hof betreffende schadevergoeding bij discriminatie;
2. de voortgang van de gesprekken met sociale partners over discriminatie van zwangere vrouwen bij terugkeer op de werkvloer (hierbij reageren wij tevens op een toezegging uit het Algemeen Overleg over Europa van 6 februari 2012);
3. de positie van transgenders op de arbeidsmarkt;
4. het verzoek om te bezien of het mogelijk is om op de website werk.nl anoniem te kunnen solliciteren;
5. nadere informatie over het versnellen van de onderzoeken naar aard en omvang van antisemitisme.

Arresten Marshall en Draempaehl

De 50PLUS-fractie heeft gevraagd om een reactie op de arresten Marshall¹ en Draempaehl² van het Europese Hof over schadevergoeding na discriminatie door een werkgever. Deze arresten bevestigen de staande rechtspraak van het Europese Hof dat elke lidstaat vrij is in de keuze van de wegen en de middelen om het beginsel van gelijke behandeling in de lidstaten ten uitvoer te leggen ten aanzien van de verschillende aspecten van de arbeidsvoorwaarden. Lidstaten zijn verplicht om in de nationale rechtsorde alle noodzakelijke maatregelen te nemen om de volle werking van bepalingen van de gelijke behandelingsrichtlijnen te verzekeren, in overeenstemming met de doelstelling ervan. De richtlijnen schrijven in

¹ M.H. Marshall vs. Southampton van 2 augustus 1993 (C-271/91)

² N. Draehmpaehl vs. Urania van 22 april 1997 (C-180/95)

geval van schending van het discriminatieverbod niet een bepaalde maatregel voor. Wel moeten de maatregelen een daadwerkelijke en doeltreffende rechtsbescherming verzekeren en ten aanzien van de werkgever een afschrikwekkende werking hebben.

De Nederlandse regelgeving is in overeenstemming met de interpretatie van het Europese Hof. Zo is een ontslag dat in strijd is met de wetgeving gelijke behandeling, vernietigbaar. Daarnaast kan handelen in strijd met de gelijke behandelingswetgeving een onrechtmatige daad opleveren. Ingeval de discriminatie is aangetoond heeft het slachtoffer recht op schadevergoeding zonder dat er een vereiste is van schuld aan de zijde van de werkgever. Tot slot is het recht op een schadeloosstelling niet gebonden aan maximale bedragen. De rechter zal van geval tot geval de schade begroten op grond van de door het slachtoffer van discriminatie geleden schade.

SER adviesaanvraag discriminatie op de arbeidsmarkt

De Staatssecretaris van SZW heeft op 18 februari 2013 aan de Sociaal-Economische Raad (SER) een advies gevraagd over discriminatie op de arbeidsmarkt. In het algemeen overleg van 14 maart is hier meerdere malen aan gerefereerd. Middels deze brief willen wij u ervan op de hoogte stellen dat de SER naar verwachting eind 2013 met een advies komt.

Bescherming zwangere vrouwen tegen discriminatie

De CDA-fractie heeft gevraagd naar de stand van zaken van de gesprekken met sociale partners over het voorkomen en bestrijden van discriminatie van zwangere vrouwen.

Het voorkomen en bestrijden van discriminatie op grond van geslacht en in het bijzonder van zwangere vrouwen is meegenomen in de hierboven genoemde SER-adviesaanvraag.

De PvdA-fractie heeft in het Algemeen Overleg over Europa op 6 februari 2012 gevraagd om een reactie op onderzoek van het College voor de Rechten van de Mens dat er licht zou zitten tussen de juridische en feitelijke werkelijkheid voor zwangere vrouwen die terugkeren naar hun werk.

Wij willen ten aanzien van dit verzoek wijzen op de beantwoording van de vragen van de fractie van GroenLinks³ die op 25 maart jl. aan uw Kamer zijn verzonden. In de beantwoording is aangegeven dat zwangere vrouwen zoveel mogelijk moeten worden beschermd tegen discriminatie op hun werk. Discriminatie vanwege zwangerschap en jong moederschap is onacceptabel en dient krachtig te worden bestreden. Wij zijn van mening dat dit voldoende wettelijk is geregeld. In de beantwoording is ook ingegaan op het onderzoek «Hoe is het bevallen?» (2012), uitgevoerd door de Commissie Gelijke Behandeling (thans College voor de Rechten van de Mens). Daaruit blijkt dat 45 procent van de vrouwen, die in de periode 2007 tot en met maart 2011 zwanger waren of moeder zijn geworden en tijdens de zwangerschap of het moederschap werkten of werk zochten, een situatie heeft meegemaakt die mogelijk op discriminatie wijst. In het onderzoek wordt gesproken over «mogelijke discriminatie» omdat met de enquête niet precies achterhaald kon worden onder welke omstandigheden en tegen welke achtergrond een bepaalde situatie heeft plaatsgevonden. Wij wijzen erop dat in het onderzoek tevens wordt gesteld dat het probleem niet is dat er onvoldoende regelgeving is die discriminatie vanwege zwangerschap en moederschap verbiedt, maar dat werkgevers en werknemers onvoldoende op de hoogte zijn van hun rechten en plichten die uit de regelgeving voortvloeien. Om die reden is

³ Kamervragen 2012–2013, 1744

de informatie over zwangerschap/ouderschap en werk op de website www.rijksoverheid.nl gebundeld en derhalve beter vindbaar. Ook is een verwijzing toegevoegd naar de webpagina www.zwangerenwerken.nl van het College voor de Rechten van de Mens.

Positie Transgenders op de arbeidsmarkt

De fractie van 50PLUS heeft gevraagd om een reactie op de positie van transgenders op de arbeidsmarkt en welke maatregelen wij willen nemen om deze positie te verbeteren. Dit naar aanleiding van studies van het SCP en het CBS⁴ over de positie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen en transgenders, waaruit blijkt dat deze groep een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt heeft en dat er aanwijzingen zijn van discriminatie op grond van seksuele gerichtheid en genderidentiteit. Met name bij transgenders is bekend dat zij ondanks een hoge opleiding, een lagere arbeidsmarktdeelnemersnaam en hogere uitkeringsafhankelijkheid hebben.

In de hierboven genoemde adviesaanvraag aan de SER is ook genderidentiteit meegenomen. Wij willen eerst het advies van de SER afwachten om te bezien of er nog aanvullende acties nodig en mogelijk zijn om discriminatie van transgenders op de arbeidsmarkt te voorkomen en te bestrijden en daarmee onder meer de arbeidsparticipatie van transgenders te verbeteren.

Anoniem solliciteren op werk.nl

De D66-fractie heeft gevraagd of het mogelijk is om via werk.nl anoniem te solliciteren. Werkzoekenden kunnen een anoniem CV plaatsen op werk.nl. In dat geval zijn alleen kenmerken zoals opleiding en werkervaring inzichtelijk en zijn de persoonsgegevens niet in te zien. De werkgever die een werkzoekende zoekt via werk.nl, kan, als een positieve match ontstaat, via een «verzoek tot contact»-mail informatie geven over de vacature en over de wijze waarop de werkzoekende contact kan opnemen met de werkgever. De werkgever heeft dan alleen beschikking over een CV-nummer, zodat hij een connectie kan leggen met de werkzoekende als die zich meldt. De privacy van de werkzoekende is hiermee gewaarborgd. Dit alles op basis van vrijwilligheid.

Versnellen onderzoek naar antisemitisme

De fractie van het CDA heeft gevraagd om na te gaan of de onderzoeken naar antisemitisme die op dit moment worden uitgevoerd versneld kunnen worden. Het onderzoek naar antisemitisme op het voortgezet onderwijs dat door de Anne Frank Stichting is uitgezet zal naar verwachting eind juli 2013 afgerond zijn. Verder kunnen wij mededelen dat het brede ervaringsonderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau eind september 2013 gereed zal zijn. De zorgvuldigheid in de uitvoering en de kwaliteit van het onderzoek laat geen eerdere verschijning toe.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma

---

⁴ SCP (2012), Worden wie je bent – het leven van transgenders in Nederland CBS (2011), Transseksuelen in Nederland – is er sprake van ongelijkheid? SCP (2012), Niet te ver uit de kast.